

En regurdientscha da 8,180

Maria Berther-Gieriet, Sedrun

(Corr.) Las generaziuns vegnan e van, dian ins enqualga. Cun la Maria Berther-Gieriet, ch'ins ha satrau ils 21 da decembre 1979 a Sedrun, ha ina generaziun priu sia fin, sco il plevon, sur Giusep Cathomas ha detg el riug da bara.

Gieriets ha ei adina dau en Tujetsch, denton ein els buca aschi numerus sco per ex. ils Monns ni ils Berthers. Il Rest Anton Gieriet, il bab dalla defuncta Maria, naschius 1862, fuva a siu temps il sulet Gieriet en Tujetsch. El ei maridaus cun Barla Catrina Monn, da Sedrun. Dieus ha benediu lur lètg cun 8 affons: 3 feglis e 5 famiglias. Culs feglis han ils geniturs giu disclietg. Igl emprem fegl, il Toni, ei sedisgraziaus da buob, da far pastur en la val Milà. Ina primavera eis el daus el vadretg e vegnius menaus dallas grondas auas sut il vadretg oragiu, e suenter ditg encuir han ins anflau el in toc plinengiu. Il secund fegl, il Cristian, naschius 1893, ei morts en la flur dalla veta, 25 onns ch'el veva, igl onn 1918 a Cuera en survetsch militar, in'unfrenda dalla grippa.

La mumma, Barla Catrina, fuva morta gia igl onn 1916, aschia ch'ella ha buca stuiu veser a mettend siu secund fegl en fossa. Aschia ei il tierz fegl, naschius 1897, al qual ils geniturs vevan puspei dau num Toni staus il sulet porta-schlatteina dils Gieriets en Tujetsch. Quei Toni Gieriet, maridaus cun Culastia Berther a Rueras, ha giu 4 feglis ed era mo in fegl, il Baseli Gieriet-Peder, che fa il pur a Rueras e ch'ha – sper 4 feglis – era mo in fegl; aschia astgein nus sperar che la schlatteina Gieriet semantegni vinavon en Tujetsch.

La Maria ei – sco detg – la davosa dils 8 fargliuns ch'ha bandunau questa veta terrestra. Suenter haver gidaus biars onns siu bab sin Gonda en la lavur da pur eis ella maridada 1928 cun Sigisbert Berther da Camischolas. Il Sigisbert fageva calger, e demai ch'ei deva lu plirs calgers en Tujetsch ein ils nievspusai sereratgs giu a Bühler egl Appenzell. Leu ha il Sigisbert anflau lavur e gudogn sco calger. Suenter ca. 10 onns ein els puspei

turnai a Sedrun, han baghegiau casa cun luvratori da calger. La Maria ha priu siu bab Rest Antoni cun ella giu Bühler e puspei a Sedrun e giu bien quita per el tochen sia mort 1943. Ferton che las soras dalla Maria, maridadas en Tujetsch, han giu grondas famiglias, ei la Maria stada senza affons ed ella ha pitiu da quella sort. In grond plascher eis ei stau per l'onda d'astgar far mumma spirituala a ses dus nevs: sur Giusep e sur Tumaisch Berther.

Il consort Sigisbert ei morts 1966 e paucs onns suenter ei la Maria serendida egl asil «Casa s. Vigeli» a Sedrun e leu ha ella passentau la sera da sia veta en tgeuadad, anflond confiert en l'oraziun. Suenter che ses fargliuns fuvan morts, spitgava la Maria cun desideri d'astgar ir a casa tier il Segner. Denton fuva ei puspei advent, temps da preparaziun sin la vegnida dil Segner. Ils dis che la baselgia repeta en la liturgia ils plaids «Il Segner arriva», ei il Segner vegnius ed ha clamaus sia survienta Maria en la patria celestiala. En la vegliadetgna da 84 onns eis ella spartida da nus.

Ei fuva ils pli cuorts dis digl onn cu ella ei ida da nus, dis da bia stgir e pauca glisch. Ella ei ida tier quel che sa dir: «Jeu sun la glisch dil mund.» Leu en la glisch perpetna ha ella – ensemen cun siu consort, cun ses geniturs e fargliuns – astgau festivar legreivel Nadal. Ella rauassi en la pasch dil Segner. tb